

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Gazeta Częstochowska

Redaktor Zygmunt Trzebiński

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Częstochowa, Aleja II № 38, telefon № 50.

Wydawca Antoni Siennicki.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie IV-ej.

Cena 3 kop.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie

Zmiana programu
DWA RAZY w tygodniu

Obrazy wprost otrzymane z fabryk Paryskich zdjęć z ostatnich nowości.

Oddział I. 1) **Święto Lilji w Nola** (z natury) 2) **Kobieta w Indji** (obraz bardo zajmujący) 3) **Dziwaczny pojedynek** (komiczne sceny) Oddział II
4) **Zabawa króla** (dramat Wiktora Hugo) Oddział III. 5) **Lekcja miłośierdzia** (różne sceny z życia codziennego) 6) **Wszystko się jakoś do-
brze ułożyło** (bardzo komiczne sceny, w 5 oddzielnych obrazach)

Początek w soboty i święta od godz. 3 po poł., a w dnie powszednie od godz. 5 po południu. Dyrektor B. Zarzecki;

8-klasowy zakład naukowy

Cz. BAGIEŃSKIEGO

w Częstochowie, ul. Szkolna 10.

Egzamina wstępne po wakacjach.

Od 1 do 15 września codziennie.

Egzamina poprawkowe dla uczni od 9 Września.

Początek lekcyj 17 Września. 643

Lekarz-Dentysta

Michał Grejniec

Powrócił

poleca № 1 swego Wydwinięcia

Popularnego p. t.

„Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej“ cena 5 i 10 k. Zadać w księgarniach lub wprost od autora i wydawcy w Częstochowie, I Aleja Nr. 10.

Kupującym w większych ilościach—znacznie ustępstwo.

H. K. T.

o Wystawie.

Dobrze poinformowane zwykle o nastrojach sfer rządzących w Petersburgu „Schlesische Zeitung“ poświadcza na czelny artykuł wystawie Przemysłu i Rolnictwa w Częstochowie. Uwagi te i spostrzeżenia są tak znamienne i mają tak wyraźny charakter i cel, iż nie od rzeczy będzie przytoczyć je w całości:

„Intensywna wspólna nienawiść ku niemieckości doprowadziła, że Czesi i Polacy zapomnieli o wewnętrznych waśniach, choć niedawna oba te słowiańskie „bratnie narody“ odpychały od siebie, aby przynajmniej zewnętrznie—pogodzić się dla zwalczania niemieckości, specjalnie na polu ekonomicznym.

Pierwszem urzeczywistnieniem tej polsko-czeskiej przyjaźni jest wystawa przemysłu i rolnictwa w Częstochowie, której zdecydowanym celem jest dotychczas zupełnie nieudany bojkot towarów niemieckich w Królestwie Polskim (Russ. Polen) przez pokazy własnych czeskich i polskich wyrobów przemysłowych. Przyszłość pokaże jak dalece udało się inicjatorom wystawy idea bojkotu. Poniżej nasz warszawski

korrespondent daje obraz powstania wystawy jak również jej zewnętrzny wygląd; podaje tendencje polityczne i znaczenie polsko-czeskiego sojuszu.

Pierwszy badek do wystawy częstochowskiej dał w roku 1906 redaktor Kurjera Zagłębia Ursyn (a więc przed prawm wyłączeniem). Już wtedy podawano, jako cel wystawy, bojkotowanie towarów niemieckich w Królestwie Polskim i zaznaczono, że Częstochowa jako religijno-narodowy punkt Polski szczególnie ku temu się nadaje.

Zeszłego roku, podczas odbytego w czasie wystawy praskiej kongresu nieostawiańskiego, powyższa idea została z radością przez zebranych tam przewodników słowiańszczyzny na nowo podjęta i właśnie wystawa częstochowska, miała dać pierwsze kroki ku realnemu urzeczywistnieniu owych snów słowiańskich. Początkowo planowano ogólnokrajową wystawę, lecz gdy rząd odmówił pozwolenia, polacy zadowolili się urządzeniem wystawy guberni piotrkowskiej. W rzeczywistości jednak, zmieniona forma jej nie wpływała absolutnie na objętość, tak, że nawet przybrała ona takie rozmiary, jakich polacy początkowo nie zakreśliłi. Rząd pozwolił na otwarcie wystawy pod warunkiem, jeżeli znana polska osobistość weźmie na siebie pełną odpowiedzialność, na co przystał ks. Lubomirski, który swego czasu był prezesem polskiego komitetu na praskim kongresie.

Kapitał gwarancyjny w wysokości 50,000 rubli, który rząd wymagał, przedko bardzo zebrano, tak, że wiosną tego roku można było rozpocząć roboty.

Do komitetu wybrano, jako prezesa wyżej wspomnianego ks. Lubomirskiego, jako kierownika—dyrektora pana W. (f) Bogusławskiego, b. zdolnego, młodego inżyniera, który całkowicie swe wykształcenie otrzymał w Niemczech. Trzeba dobitnie zaznaczyć, że

częstochowski komitet wystawy jest organem polskiego centralnego komitetu w Warszawie na czele którego stoi p. B. (f) Dmowski.

Wystawa rozciąga się na obszarze 40 polskich morg na stoku J. Góry (Klarenberg) ujękzona wieża klasztoru Jasnego-kiego. Całkowite otoczenie wystawy—potężny klasztor o starej historycznej tradycji, plantacje parków miejskich, na których zbudowano część jej, dalej miasto, które z drugiej strony otacza swymi budynekami teren wystawy samo przez się działa już imponująco. Do tego przyłączono nadzwyczajnie rzetelne i artystycznie piękne projekty poszczególnych budynek jak również ujęcie całości. Wszystkie budowle noszą wybitnie polski charakter.

Zwiedzających u niemców rzucają się szczególnie w oczy: pawilon przemysłu ludowego (Heimarbeit) o charakterze starego polskiego dworu, następnie pawilon polskich kobiet (niemiecki) Muzeum higieniczne, jak również wzorowa zagroda włościańska. Część tych pawilonów jest masywnie budowana, albowiem mają one pozostać na stałe.

Okolo 700 większych i mniejszych firm wystawiło różnorodne wyroby, jak maszynny, wyroby bawełniane i stalowe, dzieła sztuki itd. Niemieckie firmy, nawet z Rosji są zasadniczo z udziału w wystawie wykluczone.

Udziału Łodzi np. prawie zupełnie brakują. Nie możemy zupełnie brać pod uwagę tych licznych niemieckich nazwisk, które pomimo to na wystawie spotykamy, albowiem są to nazwiska spolonizowanych niemców, którzy swej narodowości w zupełności się wyzbyli. Również brak poniekąd rosyjskich firm, za wyjątkiem W. Księcia Michała Aleksandrowicza, który wystawił własny pawilon gospodarstwa leśnego; na pawilonie okok rosyjskich, widać polskie napisy.

Dziwnem jest, że polskie firmy z Poznania i Galicji są bardzo skromnie reprezentowane. Za to rzuca się w oczy wielka liczba czeskich eksponatów, ilość których przechodzi 100 firm, tak że tworzą mniej więcej 5 część wystawców

Niektóre niemieckie wyroby znejdują się na wystawie dzięki temu, że ukryły swą markę fabryczną. Dowiedzieliśmy się, że niektóre niemieckie firmy, wysyłając swoje towary przez Herby, zamieniały poprzednio niemiecką markę fabryczną na polską. Lecz wobec wielkiej ilości czysto polskich i czeskich wyrobów, nieliczne niemieckie eksponaty są bez znaczenia.

Znaczenie wystawy obok jej ekono-

micznej wartości, polega głównie na stronie politycznej. Widać to dziś jasno z rąci wycieczki przedstawicieli narodu czeskiego do Częstochowy i Warszawy.

Na wstępnych naradach, jakie się odbyły w Częstochowie, z rąci tej wycieczki, powiedział Dmowski następujące, ważne słowa. Zaznaczył, że Czesi nie przyjeżdżają do Częstochowy na wystawę, bo to mają u siebie w domu, tylko przyjeżdżają jako przedstawiciele narodu czeskiego, by się wspólnie przeciw wspólnemu wrogowi zjednoczyć.

Przy następnych obradach zdecydowano, aby Czechoi przyjadł w Krakowie, a nie na rosyjskim pograniczu. Chcieli też zaznaczyć, że nie uznają obecnych politycznych granic. To powiedział w imieniu głównego komitetu delegat P. Z. W. Ta sama tendencja bije ze słów podziękowania burmistrza Pragi, d-a Grosza, jakie wysłał telegraficznie z Pragi do Polaków. Podziękowanie to zaczyna się następującym zdaniem: „Na całej przestrzeni ziemi polskiej, na drodze od granicy (Księstwo Czeskie) przez Kraków, Częstochowę aż do Warszawy społeczeństwo polskie okazywało Czechom tyle przychylności, witalo nas z taką radością i serdecznością jaką dać może tylko uczucie pokrewieństwa i braterskiej miłości“.

A więc dla Czechów obecne polityczne granice również nie istnieją. O ile najważniejszą rzeczą polityczną przywódcy, jakimi są Kranarz i Klufa z udziału w wycieczce, nie wzięli, to dla tego, że prezes wiedeńskiego klubu polskiego Głubiński za pośrednictwem ks. Lubomirskiego telegraficznie ich wstrzymał. Przeciwnictwa, jakie istnieją między poraźnie przyjaznymi dla Habsburgów polakami i wrogimi względem Habsburgów Czechami, zaostriżyły się bardzo podobnymi wystąpieniami miarodajnych przewodników. Dlatego kierownik planowej demonstracji musiał objąć takie osobistości, które politycznie nie są odpowiedzialne. Z tego tylko powodu Dmowski trzymał się w Warszawie na uboczu.

O przebiegu czeskiej wycieczki pisalem już. Uzupełniam to wyjątkami główniejszych mów.

Przy powitaniu Czechów w Częstochowie ks. Lubomirski wyraził swą radość, że może Czechów w Częstochowie jako gości witać. Nietylko historyczne tradycje budzą sympatje dla Czechów lecz specjalnie gościnne przyjęcie polaków w Pradze podczas ich zeszlono-rocznej wizyty. „Waszą obecność rozważamy z uwagłdzeniem przyszłych wypadków“ wypowiedział podniesio-

Fabryka wyrobów cementowych majątku „OSTROWY“

J. C. W. Wielkiego Księcia Michała Aleksandrowicza.

Adres poczt. i telegr. Kłobuck, gub. Piotrkowska

Wyroby: dachówki, rur różnych wymiarów i form cegły płyt podłogowych i trotuarowych, różne upiększenia fasad i t. p.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-cia, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Założony w roku 1878.

WYKONYWA: RZEZBY, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE i SZTUKATERJE.

Telefon № 260.

RYDZEWSKI i S-ka

Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

23

Telefon № 1.

Tarcze szmerglowe krajowego wyrobu pod firmą: „Towarzystwo Wyrobów Szmerglowych „Union“ w Warszawie, niezmę nie ustępujące zagranicznych. Oferty na żądanie. Okazy na wystawie w głównym pawilonie.

innych przyjezdnych kokardki z literą "P".

W celu zwiedzenia wystawy... 200 uczni z Dąbrowy Górnej, zeszły do szkoły II-iej męskiej...

dnio. Nasi radni miejscy powini zaprezentować jaknajenergiczniej przeciw podobnemu speecium innaaa.

Chrzest neofity. W dniu 12 b. m. w kościele św. Zygmunta przyjął chrzest święty Stanisław Feldlainer, pracownik fabryki Motte.

Podziękowanie. Stowarzyszenie „Dzwignia Częstochowska” składa za naszem pośrednictwem podziękowanie ks. kan. Fulmanowi za ofiarę 20 rb. na rzecz Stow.

Zajście. W sobotę wieczorem na 2-em przejeździe dr. z. W. W. w Częstochowie, będącym na służbie przy węsklach zwrotnicy, Roman Melka zauważył w bliskości szyn leżącego pijanego żołnierza...

Balon. Nocy wczorajszej około godz. 4-ej przeszywał nad Częstochową balon dużych rozmiarów oświetlony reflektorami.

Mimo burzy balon w szalonym tempie podał na wschód. Sądząc z rozmiarów i kształtu był to balon, używany w armii pruskiej do sygnalizowania.

gorzące zajścia. Na terenie placu przed klasztorem Jasnogórskim stale rozgrywały się gorzące zajścia na tle walki konkurencyjnej dwóch zakładów fotograficznych.

Dążąc w pobojnym skupieniu ducha pielgrzymi są przedmiotem naganki ze strony wystaników konkurencyjnych firm. Któregoś dnia doszło do tego, iż jeden z fotografów poważył się dotknąć krzyża św. niesionego przed kompanją i gwałtem sięgnął go przed swój aparat.

Czyżby nie czas był polożyć kres tym gorzącym rajejom przez zupełne usunięcie fotografów z placu przed klasztorem. Nie przeczy, iż zdjęcie fotograficzne jest miłą pamiątką dla uczestników pielgrzymki, lecz można je dokonać w innym miejscu, choćby przed rogatką miejską...

Dziś o godz. 11 przed połud. wysłano z dworca kolei W. W. do Warszawy żołnierzy rezerwistów z roku 1902, pow. B. dainstiego którzy zostali powołani, jako rezerwiści na sześciotygodniowe ćwiczenia, do artylerji twierdzy warszawskiej.

Ośrodek erybskupa. Arcybiskup warszawski wydał następujący okólnik do prefektów szkół warszawskich.

Rozpoczynający się rok szkolny z porządku rzeczy nasuwa konieczność poruszenia sprawy wykładu religii w szkołach.

Szkoły w archidiecezji naszej, jak i w całym kraju, są chrześcijańskie, gdyż taką jest obywatnia większość społeczeństwa. W myśl więc sprawiedliwych wymagań Kościoła i społeczeństwa JJ. ks.ks. prefekci postarają się winni z całą rozruchą i sumienną gorliwością, ażeby w szkołach, powierzonych ich pieczy, nie przejawiały się jakie kierunki lub wpływy antychrześcijańskie, zarówno w wykładach, jak i w całym regularnie szkolnym. Żądać winni spokojnie, lecz z całą stanowczością, żeby wziętość szkolna wpływała na młodzież i pomagała czynnie w spełnianiu praktyk religijnych, w czym sami przedewszystkiem świecić mają przykładem, kontrolując ściśle młodzież i dając jej wszelką możliwość wypełnienia przepisów Kościoła.

Odpowiednio do potrzeb nauki religii, a zgodnie z istniejącym co do szkół rządownym przepisem, polecamy JJ. ks.ks. prefektom żądać we wszystkich szkołach po dwie godziny dla wykładu religii w każdej klasie. Nadto zabraniamy łączyć klasy na lekcje religii, gdyż to uniemożliwia systematyczny i jedynie odpowiedni do celu wykład religii. Wreszcie zalecamy JJ. ks.ks. prefektom zaprowadzenie w bieżącym roku szkolnym do wszystkich klas i szkół prywatnych odrzyna rodzaju nam próby, programu, opracowanego

przez zjazd prefektów i radę szkolną, a przez Nas zaaprobowanego.

Do tych wskazań naszych JJ. ks.ks. Prefekci sumiennie zastosować się zechcą. W razie zaś poważniejszych zarządów niech nie rozstrzygają sami sprawy, ale odwołują się do Nas za pośrednictwem ustanowionej ku temu rady szkolnej.

Kobiety na kolejach. Z rozporządzenia ministra komunikacji norma procentowa kobiet na kolejach ma być powiększona do 25 proc. pracujących na kolejach mężczyzn.

Ustawa paszportowa. Nową ustawę „Novaja Rus” donosi, że nowa ustawa paszportowa nie tylko nie była jeszcze omawia w Radzie Ministrów, ale ma być poddana specjalnej przeróbce.

Niema nadziei, aby wcześniej niż za rok, ustawa paszportowa była złożona Dumie do rozpatrzenia.

Kobiety na służbie państwowej. Rada ministrów poleciła rozstać wszystkim instytucjom skarbowym zapytanie, czy pożądanem jest dopuszczenie kobiet do służby państwowej?

Odpowiedzi nadsyłane być mają nie później jak w październiku; w tym bowiem czasie rada ministrów ma się zająć sprawą przyjmowania kobiet do służby rządowej.

Korespondencje.

Z Krzypic.

Złota gody. Sensacją dnia w naszym miasteczku była uroczystość złotych godów małżeńskich pożycia pp. Bernarda i Cecylii Goldmanów. Na uroczystość tę przybyło około 60 członków rodziny. Uroczystości rodzinne zakończyła wspólna grupa fotograficzna.

Z Zawiercia.

Uroczystość poświęcenia organów. W niedzielę dn. 12 o g. 5 i pół w kościele parafialnym w Zawierciu odbyła się uroczystość poświęcenia nowowostawianych organów — w połączeniu z koncertem religijnym.

Na program tego wspaniałego koncertu złożyli się tacy wykonawcy, jak pr. M. Surzyński, którego śmiało możemy nazwać polskim Bachem, pp. M. i St. Jorącey — skrzypek i wiolonczelista, panna Łowczyńska, śpiewaczka o głosie pięknym, głębokim i dobrze w Medjolanie wykształconym, gra na organach p. W. Ratuszyskiego, muzyka i organisty z Warszawy, kwartetu opery w osobach p. Lewandowskiego, Zarembskiego, Łomankiewicza i Szeptowskiego, oraz chóru miejscowego pod dyrekcją organisty p. Lewandowskiego, oraz kwartet smyczkowy, wykonawcami którego byli panowie Jorącey, Romel i Skrobanski.

Wszyscy wykonawcy stali na wysokości zadania. Między innymi ks. Smoliński nader muzykalnie odśpiewał i wycieniował artystycznie modlitwę „O święta niebios Pani”, Belliensa.

Prof. M. Surzyński odgrał własną fantazję na organy A dur p. 30 — złożoną z 3-ech części. Pierwszą część poprzedza Andante 12 taktowe, poczem następuje allegro, część II pod tytułem „Elegia” i część III finał, następnie odtworzył toccatę Bacha — wykazując bajeczną technikę i wirtuozyzm, na zakończenie improwizował.

W utworach tych można było podziwiać się wspaniałym organom b. c. Riegler z Karniowa, ich barwne oddziaływanie głosów i rejestry, organy te zyskiwały sobie nader pochlebną opinię wszystkich wykonawców owego wspa-

niałego koncertu, oraz wszystkich słuchaczy.

Zagranicą koncerty takie odbywają się często, ku podniesieniu poziomu muzyki poważnej. To też wielką pożyłość zasługę ka. proboszcz Zientara, urządzając koncert tak poważny i zachęcając do kultury muzycznej u nas na sposób jak się to dzieje w Czechach i wogóle zagranicą.

Z Noworadomska.

Wypadek strażaka. W zeszłą środę t. j. dn. 8 b. m., na placu obok teatru, podczas ćwiczeń straży ogniowej ochotniczej, spadł z II piętra wieży, topornik Stefan Cegłowski, wypadek nastąpił wskutek niedokładnego założenia karabinu na linkę po której zjeżdżał na dół. Narazie omdlełmu z pierwszą pomocą przybył wezwany Dr. Zwoliński, poczem odwieziono do własnego mieszkania. Dziś dowiadujemy się że upadek był bardzo niefortunny, wobec czego rodzina zmuszona jest wysłać chorego na dalszą kurację chirurgiczną do Warszawy.

Z Piotrkowa.

Komisarz sądowny. Postanowieniem prezesa Sądu Okręgowego wprowadzone zostały zmiany w okręgach komisarzy przy sądzie okręgowym. Mianowicie: w powiecie Łódzkim liczbę okręgów z 3 zmniejszono na 2, w których pozostali komisarze p. p. Grabowski (Poludniowa ul.) i Czufarowski (Konstantynowska), komisarz zaś Sitkiewicz z Łodzi przeniesiony został do Piotrkowa.

W Tomaszowie utworzono nową posadę komisarza na którą mianowano p. Suzina z Częstochowy, na miejsce zaś ostatniego mianowano b. komisarza p. Bujnowskiego.

W Piotrkowie zamiast dawniej jednej zajęte są obecnie 2 posady komisarzy, kancelarję których mieszczą się w Sądzie Okręgowym.

Z Krakowa.

Aresztowanie kapłana. Na żądanie władz rosyjskich w tych dniach aresztowano na stacji w Szczakowie księdza Antoniego Delkanisa pod zarzutem, że ksiądz D. używa cudzego paszportu podróznego i że miał popełnić w dotychczasowym miejscu swego pobytu, w Piurszumnie (pod Kownem), gdzie był proboszczem, czyny karygodne. Na podstawie tego oświadczenia aresztowano księdza D. i odstawiono do krakowskiego sądu karnego. Wdrożono odpowiednie kroki i to częściowo w drodze telegraficznej, celem otrzymania od władz rosyjskich wiadomości, czy przedstawione zarzuty są prawdziwe i czy zdolają uzasadnić żądanie wydania w ręce władz rosyjskich księdza D., co może być uskutecznione tylko w drodze dyplomatycznej.

Wiadomości tą czerpiemy z № 195 „Gońca Wileńskiego.”

Ze sztuki.

Teatr Marji Przybytko. Repertuar na tydzień przyszły zapowiada:

Wtorek — „Osiołek”.

Środa — „Ich czworo”.

Czwartek — „Magdalena”.

Piątek — „Zbrodnia i kara”.

Sobota — „Sędziowie”. St. Wyspiańskiego.

W niedzielę odegrano wesołą komedję, tłumaczoną z francuskiego, do Flersa i Caillaveta pt. „Osiołek”.

Nie dając, z powodu braku miejsca oceny krytycznej tej farsy — komedji, która większości znana jest z pewnością, przystępuję do sprawozdania z gry samych artystów.

Pomimo, że skład teatru p. Marji Przybytko nie posiada rutynny farsowej, pomimo, że częsta zmiana reper-

Z dniem 1 Sierpnia 1909 roku w ZAWIERCIUDR. Ż. W. W. otwartą została fabryka

Wyrobów Drucianych

pod firmą

St. Rudowski St. Wiśniewski i S-ka

Fabryka wykonywa:

Liny stalowe i żelazne do kopaliń, konopne transmisyjne; sploty kołczaste, rafa, siatki ochronne do wind, ogrodzenia druciane, pasy druciane, a także tkaniny metalowe oraz przyjmuje reperacje lin drucianych.

Ceny możliwie niskie.

657-6-1

tuaru nie pozwoliła na dostateczne wypróbowanie sztuki, grano ją zupełnie poprawnie.

Na pierwszy plan wysunął się p. Kinder, który w roli Jerzego Boullin był zupełnie dobry. Opanowały rolę grają z lekkością i zacięciem francuskich aktorów, którzy jak wiadomo celują w tego rodzaju kreacjach. Na szczególną uwagę zasługują akt III-ci, w którym farsa przechodzi w ton zupełnie serio komedjowy. P. Kinder umiał w tym celu subtelnie zmienić charakter odwarzonej postaci, wydobywając z szeregu uczucia, tak trudno zrozumiałą w roli lekkomyślnego, nieco głupkowatego czipta, a jednak psychologicznie zupełnie wydomaczonego.

Dzielnymi towarzyszami miał p. Kinder w osobach pani Złoczewskiej, Czapskiego i Dąbrowskiego, p. Czapski oprócz dobrej gry, zwracał powszechną uwagę przepyszną charakterystyką.

Resztę ról wykonały panie: Tatar-kiewiczówna, Zbikowska, Kostecka, Kamińska i Rajska, dostrajając się, jak umiały do ogólnej całości.

Reżyserja pozostawała wiele do życzenia. T.K.

TELEGRAMY.

(Agencji Petersburskiej i własne.)

Aresztowanie terrorystów.

Baku 13. W hotelu aresztowano 2-ch gruzinów, Abramaszwilliego i Iżentiego, u których znaleziono 6 naładowanych lontowych bomb. Aresztowano także towarzyszkę Abramaszwilliego.

Polskie gimnazjum na Śląsku!

Wiedeń 13. Rząd udzielił zezwolenia na otwarcie polskiego prywatnego gimnazjum w Orłowej na Śląsku.

Kongres socjalistów.

Berlin 13. Agencji Wolfa donoszą z Lipska o otwarciu zjazdu socjalistów. Obecnych jest 400 osób. Bebel nie przybył z powodu choroby. Nieobecny jest także Bernshtein. Otwarcia zjazdu dopełnił Zynger.

Zderzenie pociągów.

Aleksandrow 13. Na stacji wążowej Aucewo, pociąg towarowy najechał na pociąg wojskowy. Rozbite są trzy wagony towarowe i parowóz silnie uszkodzony. Nikt z ludzi nie ucierpiał.

Wybór posła.

Ufa 13. Na miejsce b. posła do Dumy Kosorotowa, wybrano ziemianina K. P. Charitonowa.

Napady.

Ekaterynostaw 13. Sześciu bandytów napadło na dom niejakiego Kamińskiego. Kilku wystrzelali z rewolwerów żabił Kamińskiego i ciężko ranili jego żonę. Zagrabiwszy pieniądze oraz papiery, zbiegli.

Cholera.

Petersburg 13. W ciągu doby abiegłej zachorowało 49, zmarło 13, pozostaje w szpitalach 810 osób.

OFIARY.

Na rzecz schronienia dla paralityków, Stanisław Burtan kop. 20.

Zakład Naukowy Żeński 7-ko klasowy z klasą wstępną i pensjonatem
**Wacławy Gólczewskiej-
Chrzanowskiej**

przy ul. Teatralnej 9.

Przyjmuje zapisy nowowstępujących i uczenie codziennie od godz. 10 — 12.

Egzaminy wstępne od 6—lektore 11 września 432 12-2.

Rozkład jazdy pociągów L E T N I.

Pociągi przychodzą do Częstochowy od strony Warszawy

o godz. 4.11, 7.20, 11.37, 2.37, 5.41, 6.39, 6.00, 12.20, 9.02,

od strony Granicy:

o godz. 2.44, 9.42, 3.36, 11.18, 6.34, 1.52, 9.13, 11.51, 8.45.

Pociągi odchodzą z Częstochowy

ku Warszawie:

o godz. 2.32, 9.50, 3.46, 11.30, 6.42, 2.02, 9.25, 5.25, 12.11,

ku Granicy:

o godz. 4.19, 7.28, 11.47, 2.45, 5.53, 6.51, 9.10, 9.22, 4.25.

SKŁAD FABRYCZNY

T-wa „Prowodnik“

w RYDZIE.

w Częstochowie, Teatralna 13. Tel. № 1.

Wyroby techniczne

Gumowe i Azbestowe

do wszelkich gałęzi przemysłu

Obcęgi gumowe

do kół powozowych

Bandaże, Osie, Resory

OPONY do samochodów i rowerów.

Weże gumowe i parciane

Obcasy gumowe.

271

! Bez zmiany!

[Bez względu na podwyższenie akcyzy tytoniowej
Powszechnie znane ze swej wyjątkowej dobroci, papierosy pod nazwą

„Warszawskie“

FABRYKI

Kołobowa i Bobrowa
w Petersburgu

nie podlegają żadnej zmianie co do smaku i aromatu i pozostają nadal

w CENIE

10 sztuk 3 kop.

5063-1

Laboratorium
ST. GÓRSKIEGO
Warszawa, Leszno № 12.
poleca:

Agatol proszek, eliksir, i pasta do zębów o silnym aromacie i własnościach przeciwniepalnych, nadaje świeżość ust oraz białe i zdrowe zęby. Ceny proszku 20 i 35 k., eliksiru 30 i 50 k., pasty 20 k.

Eksikans (pudełko z rozpylaczem) higieniczny proszek usuwający pot i odparzenie ciała oraz przykrą wóń jego. Skutek po jednorazowym użyciu. Cena 30 k.

Crem Venus źródło piękności kobiecej usuwa piegry, plamy, przyszczy i liszaje, nadaje młodociany i świeży wygląd. 50 k i rb. 1. 522 Sprzedaż wszędzie.

Arago najskuteczniej usuwa odciski, brodawki i zgrubiałą skórę. Cena 35 i 60 k.

Puder Venus dla pań nagrodzony za swoją wytwórczość i nieszkodliwość na wystawach higienicznych i polecany jako najlepszy puder krajowy. 15, 30, 50 i rb 1.

FRANCUZI POPULARNI SRODKI przeciw
CHRONICZNEJ OBSTRUKCJI

CASCARA MIDY (Lubczyński)

Dozaj i pigułek wyczerpanych przed spożyciem.
Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunki.

Bryczki do sprzedania, Aleja II № 36 u kowala 492-12-2

Pokój z utrzymaniem do wynajęcia od października. wejście osobne Teatralna 31 I piętro. 636-4-4

Do pracowni Haftów i znaczenia bielizny, Maryi potrzebne są panny i oceniacze. II Aleja Nr. 29 643-3-8

Nowość Centralina Nowość

Jedyny najlepszy i najsukuteczniejszy proszek, do szybkiego tuczenia świń, i zapobiegający wszelkim chorobom, jak czerwonka krzywienie nóg etc.

Żądać składach aptecznych
Jedynym reprezentantem,
Stanisław Hamburg
aleja II w Częst. chowie
Skład Apteczny

Przedsiębiorstwa wyrobów cementowych

p. f. **Józef WARSZAWSKI** dawniej TROSSET
Mikołajewska № 8.

Wykonują: Trotuary betonowe, Schody mozaikowe, Rury kanalizacyjne wszelkich rozmiarów, Posadzki sztuczne ksyolidowe.

Ceny niskie. Fabryka dom Hertza, obok Cyrkułu.
Tamże sprzedaż cementu pojedynczo beczkami po cenach wagonowych.

Zdrowe Ciało—Zdrową Cere! zapewniam i gwarantuję.

Mydło Herba

D-ra OBERMEYERA usuwa wszelkie nieczystości skóry: Tysiące podziękowań Prawdziwie z siostrą Miłosierdzia na każdym kawalku. Dostać w aptek. i skł. apt.

„ARYSTOKRATYNA“
Mydło, krem i proszek.

Odnaczona na wystawie lekarskiej i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna“ działa przez swą zawartość węgliku antyseptycznie i orzeźwiająco, już po krótkim użyciu—staje się pleć lśniąco białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.

Piegi, zmarszczki, wagner, złote plamy „Arystokratyna“ usuwa po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie aptecznym
Wesła w ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48. 27

Do wynajęcia w II Aleji 32. Sklep frontowy wraz z mieszkanem składające się z 3 pokoi i kuchni od 1 Października r. b. wiadomość mieszkanie 2, 640-3-2 684-1-1

Do sprzedania palnina z powodu zmiany interesu. Wieluńska № 18 3-2 615

Poszukuje pracy udzielony ślusarz lub tokarz wiadomość administracja gazety 646-3-2

Rosyjskiego za niemiecki poszukuje się Adresa składac w Adm. Gaz. Częst. II Aleja 38. 651-3-3

Zdolni czeladnicy cieśli i potrzebni zns wyjazd Złoczonia u Allert i Buh-bowicz. Można odebrać w naszej admi-nistracji za zwrotem kosztów ogłoszenia.

Zgubiono kartę paszportową wydanej przez fabr. Mottów na imię Wojciecha Wójcika Złoty w administracji „Gazety“ 684-1-1

Z powodu wyjazdu jest dom do sprzedania. Warunki dogodnie. Wiadomość u p. F. Rygalskiego w piwiarni Rynek № 11 w Częstochowie 641-2-2

Kupię prasę sztanową większych rozmiarów z trybowa przekładnią. Zgłoszenia u R. Buhle Łódź Mikołajewska 30 650 2-1

Znaleziono książeczkę pocztową bezczynnościową na imię Ady Jakubowicz. Można odebrać w naszej admi-nistracji za zwrotem kosztów ogłoszenia.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują: Kantor własny — Częstochowa Aleja II Nr. 38 — kiosk „Świtęz” na Wystawie, w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, w Noworadomsku p. A. Kałczyński, w Dąbrowie p. Jan Dziekan, w Rakowie p. Leon Piotrowski, w Warszawie p. F. Syrewicz.

Warunki prenumeraty:

Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50 wraz z przesyłką pocztową lub odnośnieniem do domów.

Redaktor Z. TRZEBIŃSKI.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz jednosłisłowy lub jego miejsce; przed tekstem kop. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadslane) k. 50, nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz.